

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การจัดการกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว : กรณีศึกษากิจกรรมถนนคนเดินในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาววัชรวิพรรณ ศศิพลิน

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ.พลอยศรี	โพรธมานนท์	ประธานกรรมการ
ดร.ขวัญชีวัน	บัวแดง	กรรมการ
ดร.ประสิทธิ์	ลีปรีชา	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาการจัดการกิจกรรมเพื่อการท่องเที่ยว : กรณีศึกษากิจกรรมถนนคนเดินในจังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาวิวัฒนาการของการจัดถนนคนเดินในจังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อศึกษาบทบาทและลักษณะการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มคนที่เข้าร่วมในถนนคนเดิน และ 3) เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมถนนคนเดิน พื้นที่ศึกษาได้แก่พื้นที่จัดกิจกรรมถนนคนเดินวันอาทิตย์บริเวณถนนราชดำเนิน และถนนพระปกเกล้า จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยการสำรวจ สัมภาษณ์แบบมีส่วนร่วม และสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักทั้งภายใน และภายนอกพื้นที่จัดกิจกรรม

ผลการศึกษาพบว่า ถนนคนเดินจังหวัดเชียงใหม่มีวิวัฒนาการมาจากโครงการ “ปิดถนนเพื่อประหยัดพลังงาน ลดมลพิษ และส่งเสริมการท่องเที่ยว” ซึ่งเป็นโครงการของรัฐบาลที่จัดขึ้นในปี พ.ศ.2545 โดยการจัดกิจกรรมถนนคนเดินในช่วงแรกนั้นจัดที่ถนนท่าแพ แต่ต่อมาจะต้องทำการย้ายสาธารณูปโภคบนถนนท่าแพลงใต้ดิน จึงได้ย้ายการจัดกิจกรรมไปที่ถนนราชดำเนินกับถนนพระปกเกล้าตั้งแต่ปี พ.ศ.2547 เป็นต้นมา โดยมีเทศบาลนครเชียงใหม่เป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมซึ่งได้ให้ความสำคัญกับการจัดรูปแบบของกิจกรรมให้มีความหลากหลาย และมีเอกลักษณ์ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยว และคนท้องถิ่นให้ความสนใจเข้าร่วมในกิจกรรมถนนคนเดินเป็นจำนวนมากถึง

วันละประมาณ 80,000 – 200,000 คน และตั้งแต่ดำเนินการจัดกิจกรรมมา ได้สร้างรายได้ให้แก่คนท้องถิ่นประมาณ 40 ล้านบาท

จากการศึกษาบทบาทและลักษณะการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มคนที่เข้าร่วมในถนนคนเดินพบว่า ถนนคนเดินจังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบันมีกลุ่มคณะกรรมการถนนคนเดินซึ่งประกอบด้วยคนในพื้นที่ ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าที่เทศกิจ เป็นผู้ควบคุมดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการทำกิจกรรม โดยวิธีการบริหารจัดการถนนคนเดินมีข้อดีคือ ได้เปิดโอกาสให้คนในพื้นที่ และผู้ประกอบการ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานของภาครัฐ แต่ก็มีข้อด้อยคือการประสานงานระหว่างกันยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงทำให้การปฏิบัติงานยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนกลุ่มคนที่เข้ามาทำกิจกรรมจะประกอบไปด้วย กลุ่มค้าขาย กลุ่มสันตนาการ กลุ่มผู้ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ถนนคนเดิน กลุ่มนักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่น ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้ได้พบปัญหาของการจัดกิจกรรมถนนคนเดิน คือ ไม่มีที่ทิ้งขยะ ห้องสุขา และสถานที่จอดรถมีไม่เพียงพอ พื้นที่นั่งพักผ่อน และการจัดการแสดงบนเวทีมีน้อย ไม่มีกฎเกณฑ์ในการคัดเลือกคณะกรรมการ มีการลอกเลียนแบบสินค้า มีการจำหน่ายสินค้าโรงงาน มีการจำหน่ายของมีเนมา พื้นที่จำหน่ายสินค้าคับแคบ เสี่ยงดังจากกิจกรรมการแสดง และเสียงประกาศตามสาย

ในการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมถนนคนเดิน พบว่า การจัดกิจกรรมถนนคนเดินได้ก่อให้เกิดผลดีในด้านต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ สร้างรายได้ให้แก่คนท้องถิ่น และเกิดการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านสังคม ได้แก่ เกิดพื้นที่ท่องเที่ยวใหม่ เกิดพื้นที่นันทนาการ เกิดการใช้พื้นที่โล่งในเมืองให้เป็นประโยชน์ และสร้างความสัมพันธ์ในสังคม ด้านวัฒนธรรม ได้แก่ ช่วยในการอนุรักษ์วัฒนธรรม เป็นแหล่งถ่ายทอดความรู้ทางวัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สร้างพื้นที่ปลอดมลพิษ อย่างไรก็ตามก็มีผลเสียจากการจัดกิจกรรมถนนคนเดิน ได้แก่ สร้างความลำบากในการเข้าออก และปัญหาเสียงดังให้กับผู้อยู่อาศัยในพื้นที่จัดกิจกรรม ทำให้เกิดมลภาวะในพื้นที่ใกล้เคียง และเป็น การเพิ่มปริมาณการใช้พลังงาน

การศึกษาครั้งนี้ได้แสดงให้เห็นว่าถนนคนเดินในจังหวัดเชียงใหม่ยังเป็นกิจกรรมที่ได้รับความนิยมจากคนกลุ่มต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพราะว่ารูปแบบของกิจกรรมมีความหลากหลาย คือ มีทั้งกิจกรรมการจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น กิจกรรมสันตนาการเพื่อสร้างความบันเทิง และพักผ่อนหย่อนใจ อีกทั้งพื้นที่จัดกิจกรรมมีสภาพแวดล้อมที่สวยงาม และมีสถานที่ให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมตลอดเส้นทางที่จัดกิจกรรม

Independent Study Title Activity Arrangement for Tourism : A Case Study of the
Walking Street in Chiang Mai

Author Miss Watchareewan Sasiphalin

Degree M.A. (Tourism Industry Management)

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Ploysri	Porananond	Chairperson
Dr. Kwanchewan	Buadaeng	Member
Dr. Prasit	Leepreecha	Member

ABSTRACT

This study was conducted to find out, first, the evolution of the Sunday Walking Street management. It also aimed to study the roles and activity arrangements of the participants and the outcome of the event. The locations were Rachadamneun and Prapokklua Road where the Sunday Walking Street was held weekly. The study was a quantitative type in which the data was gathered through the survey, participating observation and interviews of the main informants both within and outside the premises.

The results were that the Walking Street had evolved from the government project. “Closing Street to Save Energy, Reduce Pollution and Promote Tourism”, launched in 2002 on Tapae Road. It had moved to the two roads aforementioned since 2004 to make room for the underground public utility project along Tapae Road. The project was managed by Chiang Mai Municipality. The priority was given to the variety of activities preserving the city’s own identity. The program drew in up to 80,000 to 200,000 tourists and locals alike on each Sunday. So far it has yielded a local income of about 40 million baht.

As for the roles and activity arrangements of the people participating in the project, it was found that the Walking Street Committee were the key personnel. This comprised the

residents and entrepreneurs. The municipal officers were in charge of the activities. The positive aspect was the local residents and entrepreneurs were given a chance to take part in the management alongside the government sector. However, inadequate co-ordination between the two parties had resulted in the ununified managerial direction. Moreover, the problems felt among the participating traders, entertainers, tourists, and local residents as well as people living in the vicinity were a lack of garbage bins, public toilets, parking lot and rest area. Moreover, there was no clear and definite criteria for the committee selection. The others were the copying of products, the selling of industrial products and alcoholic beverages, the limited space and the loud noise from the loud speakers.

The project yielded positive effects in various ways. Economically, it created local income and enhanced local product development. Socially, it opened up new tourism venues and recreational spots, made use of open areas in town, and strengthened public relations. Culturally, it helped conserve the culture and spread cultural knowledge. Environmentally, it created pollution-free zones. However, a few undesirable results felt by the people living in the area were a difficulty in exiting and entering their houses, the noise, the pollution in the area nearby and the increase in energy consumption.

It is obviously seen that the Walking Street has continued to attract different groups of people through its great varieties of activity, the sale of local products and recreation. This also included the beautiful scenery and attractive spots along the roads.